

NOVÁ AKROPOLIS

FILOZOFIE · KULTURA · DOBROVOLNICTVÍ

AKROPOLITÁN

Filozofie pro **život** – č. 88 – 25. prosince 2016

„Na velkých hodinách času
stojí jediné slovo: **NYNÍ**.

Po ulici **POTOM**
se dojde k domu **NIKDY**.”

Miguel de Cervantes

SYMBOLISMUS:

SLON

NĚCO

K VYPRÁVĚNÍ

n@ – BULLETIN

Filozofie pro život – č. 88 – 25. prosince 2016

Pokud je filozofie praktická, je formativní a pomáhá nám poznat a zlepšit sebe sama. Být filozofem je způsob života, který je spojen s nejušlechtilějšími cíli lidstva.

Praktické uskutečňování lidských hodnot vytváří model aktivní kultury, která využívá kvality každého člověka, rozšiřuje mentální obzor a otevírá se všem projevům ducha.

Dobrovolnictví je přirozeným projevem ducha jednoty se životem a lidstvem a projevuje se v praxi hodnotami, jako je obětavost, závazek a hledání společného dobra.

BRNO

www.akropolis.cz/brno

HRADEC KRÁLOVÉ

www.akropolis.cz/hradec

LIBEREC

www.akropolis.cz/liberec

OLMOUC

www.akropolis.cz/olomouc

OSTRAVA

www.akropolis.cz/ostrava

PARDUBICE

www.akropolis.cz/pardubice

PLZEŇ

www.akropolis.cz/plzen

PRAHA

www.akropolis.cz/praha

ÚSTÍ NAD LABEM

www.akropolis.cz/usti

ZLÍN

www.akropolis.cz/zlin

www.akropolis.cz

Milí čtenáři,

za několik dnů překročíme práh starého roku a vykročíme do roku nového. Každý přelom mezi dvěma obdobími v nás vzbuzuje představu nového začátku a otevření další cesty. Tušení nových příležitostí v nás probouzí naději, že dosáhneme úspěchu tam, kde se nám prozatím nedařilo. Musíme se však odvážit udělat první krok, který bývá často doprovázen našimi pochybnostmi, obavami a nejistotami z očekávaného výsledku. A tak se nám může snadno stát, že naše dobré úmysly sice postupují kupředu, ale naše nohy zůstávají přikované na začátku cesty, neschopny vyvinout dostatečné úsilí k jejich naplnění. Cítíme se neúčinní, a tak upínáme naše myšlenky k dalšímu časovému přelomu v naději, že to už bude ten správný okamžik.

Věřím, že správná chvíle není zítra ani pozítří, ale je nyní, už dnes. Je čas odvážit se podniknout první krok ve všem, co jsme si slíbili, k čemu jsme se zavázali, neboť ve vytrvalém jednání je největší síla, která nám přináší radost, úspěch a přibližuje nás k vítězství nad sebou samým.

Přejeme vám do nového roku, abyste vždy našli odvahu přeměnit všechny dobré úmysly v konkrétní jednání, které přinese prospěch nejen vám, ale i všem lidem ve vaší blízkosti.

Eva Bímová

PODOBENSTVÍ

Po horkém dni přišel večer prosycený vůněmi léta. Zapadající Slunce nabízelo mimořádné představení a barvilo oblohu neskutečnými barvami. Dva lidé seděli u horské bystřiny a pozorovali plynoucí vodu. Najednou se z ní vynořila nádherná veliká ryba, která vyskočila nad hladinu a zatřpytila se v posledních paprscích slunce.

První člověk ztišil dech v němém úžasu před divadlem přírody. Připadalo mu, že se ryba vynořila z proudu věčnosti jako zázrak života. Viděl, jak její tělo odráží ve svých odlescích všechny barvy večerní oblohy, a přesto je dokáže snoubit v harmonický soulad. Zdálo se mu, že ryba říká: Připoj se ke mně, ať je i tvá existence zábleskem věčnosti. Pluj raději divokými, ale vždy průzračnými vodami života, ať jsi i ty ztělesněním síly a krásy...

Do jeho rozjímání vpadl ostře výkřik druhého pozorovatele: „To je ale veliká ryba. To by byla dobrá večeře!“

S ÚSMĚVEM JDE VŠECHNO LÉPE...

Možná jste také v době předvánoční více nakupovali a využívali různých služeb a zahlédli nějaký vtipný nápis či reklamu...

Nápis v kosmetickém salónu:

Nezlobte se na nás, že jste nepoznali vlastní babičku.

Nápis v kadeřnictví:

My jsme jenom kadeřníci, ne kouzelníci.

Nápis na optice:

Pokud nevidíte to, co hledáte, tak jste na správném místě.

Nápis na plotě u rodinného domu:

(vedle nápisu „Pozor, zlý pes“) Obchodní agenti jsou zde vítáni. Psí žrádlo je drahý.

Nápis na autobazaru:

Nejlepší způsob jak se dostat na vlastní nohy je... nezaplatit pár splátek.

Nápis v opravně výfuků:

U nás se nemusíte objednávat, my už vás slyšíme přijíždět.

Nápis v čistírně:

38 let na stejném fleku.

Nápis na pohřebním ústavu:

Jezděte opatrně, my počkáme.

SYMBOLISMUS: SLON

Slon obecně symbolizuje sílu, nejen psychickou, ale i mentální a duchovní. V hinduistické tradici vyvolává představu boha Ganéši, symbolu poznání, který byl synem Šivy a Párvatí. Jeho lidské tělo představuje mikrokosmos, manifestaci a jeho hlava je makrokosmem, tím nemanifestovaným. Je začátkem a koncem. Během procesí se na něm vezli králové, první z nich byl Indra, král nebes, symbolizující královskou sílu.

Slonovo masivní tělo a světle šedá barva představují na dálném východě mraky. Proto podle mýtů údajně existují okřídlení sloni, kteří vytvářejí zakalené panorama na nebi. V Siamu, Laosu a Kambodži přináší bílý slon srážky a bohatou úrodu. Ale když je řízen Indrou, Pánem nebes, stává se slon bouřlivou silou.

Slon je také zvířetem, jež podpírá svět. Je to kariatida univerza. Má v sobě strukturu vesmíru: ta se skládá ze čtyř nosných pilířů podpírajících nebeskou sféru, která je symbolem stability a neměnnosti.

Jóga spojuje slona s čakrou múladhára, s elementem země, který ovládá střed mezi čtyřmi směry v prostoru. Na stromě života, který spojuje nebe se zemí, se slon nachází v horní části, odkud světelný paprsek míří z vrcholu dolů do údolí. Jeho nohy a jeho trup, ve tvaru písmene S, jsou v kontaktu se zemí, zatímco jeho dvě uši, v jiné symbolické rovině, odpovídají dvěma stranám seker s dvojími ostřími starých Kréťanů.

Podle buddhistického učení počala královna Májá Buddhu se slunětem, které se trupem dotklo jejího těla, zatímco spala. Sloní mládě je tedy považováno za nástroj aktivity nebes a požehnání, aby se zrodil Avatar.

Jeho sílu může využít ten, kdo chce realizovat touhy svého srdce. Když si někdo přeje zahájit důležitou činnost, slon mu pomáhá jako Bůh Poznání a ničitel překážek v podobě boha Ganéši. Vyzývá se také na začátku buddhistické modlitby.

Když byl slon umístěn na vrchol sloupu, evokoval světlo poznání. A konečně, bódhisattva jezdící na slonovi představuje sílu znalostí, které mohou v člověku probudit vědomí jeho vlastního osudu.

Věděli jste, že...

... za první civilizaci, která začala používat solární kalendář, je považován starověký Egypt. Stejně jako my členili Egyptané rok do dvanácti měsíců, které však všechny trvaly třicet dnů. Na konec roku se přidávalo pět dnů, které nepatřily k žádnému měsíci, a slavilo se během nich narození významných bohů. Egyptský rok se nedělil na čtyři, ale pouze na tři roční období: období záplav, období setí a období sklizně.

... v Mezopotámii se původně používal kalendář lunární, a rok se tak dělil na měsíce po 29 nebo 30 dnech (měsíční cyklus má asi 29,5 dne). V nejstarších dobách měly jednotlivé městské státy své vlastní kalendáře, které se navzájem odlišovaly, a lišily se i názvy měsíců. Jednotný kalendářní systém zavedl Chamurapi, který je nám dnes znám především díky svému zákoníku. Právě z Mezopotámie pochází dělení času na týdny o sedmi dnech.

... i v Japonsku se původně používal lunární kalendář, v němž se pravidelně střídaly měsíce s 29 a 30 dny. To ovšem znamenalo, že dvanáct měsíců trvalo o 11 dní méně, než astronomický rok. Aby se tato odchylka vyrovnala, přidával se jednou za tři roky přestupný měsíc. Zajímavé jsou názvy japonských měsíců: některé jsou čistě praktické, například květen se nazývá Měsíc sázení rýže a září zase Měsíc dlouhých nocí. Jiné názvy jsou poetičtější: například leden je Měsíc harmonie a lásky.

... římský kalendář prošel poměrně razantním vývojem. Nejstarší kalendář přisuzují legendy přímo zakladateli města, Romulovi. Ten vycházel stejně jako v Japonsku nebo v Mezopotámii z lunárního cyklu. Měsíce v něm nesly žádné názvy, byly pouze očíslované. Památkou na tento systém jsou dodnes názvy některých měsíců: například September (září) znamená „sedmý měsíc“ (rok nezačínal v zimě, ale na jaře, prvním měsícem byl březen). V průběhu staletí prošel kalendář několika reformami, z nichž nejznámější provedl v roce 46 př. n. l. Gaius Julius Caesar, podle nějž se nový kalendář nazývá juliánský. Jedná se už o solární rok s dvanácti měsíci, do nějž se jednou za čtyři roky přidával den navíc.

... Juliánský kalendář, přestože se už velmi podobal tomu našemu, obsahoval odchylku, která činila pouhých jedenáct minut denně, avšak v průběhu staletí způsobila rozchod mezi kalendářem a astronomickými slunovraty a rovnodennostmi. Tato odchylka se vyrovnala zavedením gregoriánského kalendáře, který prosadil roku 1582 papež Řehoř XIII. Reforma kalendáře spočívala ve zpřesnění přidávání přestupných dnů: z dosavadního pravidla, že se každé čtyři roky přidá jeden den, byly zavedeny dvě výjimky. První je, že letopočet, dělitelný číslem 100, není přestupný, a druhá je výjimkou z výjimky: je přestupný, pokud je dělitelný také číslem 400.

NĚCO K VYPRÁVĚNÍ

Dnes bych vám chtěla vyprávět o jedné návštěvě jednoho muzea. A říkám jednoho muzea, aniž bych ho blíže určovala, neboť jsem jich navštívila mnoho a každé z nich, vzhledem ke svým zvláštním znakům, představuje odlišný svět. Pokusila jsem se najít společného jmenovatele a zjistila jsem, že jsem to já sama, když se procházím mezi pozůstatky starodávných civilizací a reaguji při každém setkání s minulostí více méně podobně.

Pokaždé, když vcházím do muzea, dělám to s očekáváním člověka, který vchází do domu svého přítele; někdy přicházím už poněkolkáté, a proto se pohybuji mnohem pohodlněji a důvěrněji; jindy zase přicházím poprvé, potichu a s úctou člověka, který se setkává s malým mystériem.

Pokud návštěva nějakého domu představuje malé mystérium, pak je v případě muzea tento pocit neznáma a nádhera stonásobně větší, a to nejen kvůli vystaveným předmětům, které lze v té či oné podobě vidět i jinde nebo v mnoha knihách, jež byly o tomto tématu vydány. Ne. To neznámé a nádherné vyzařuje ze samotného muzejního prostoru, z jeho exponátů, právě těch, a ne jiných, ze světa imaginace, jenž se vytváří kolem něčeho, co bylo, a už není... Pokud je vůbec pravdou, že to už skutečně není...

Kultovní předměty, věci každodenní potřeby, díla, o nichž nevíme, k čemu mohla sloužit; stylizované nebo hrubě opracované tvary, obarvené či neobarvené, přetrvávající na některých vyobrazeních, díla hrdá ve své osamocení ve vitríně, tichá a zároveň promlouvající, přitažlivá, zastráující, kouzelně drobná, nebo výhrůžně velká... To vše a ještě mnohem více se vejde do jednoho muzea.

Jsem tady, procházím sály, zastavuji se před tou či onou figurkou a neustále se ptám sebe sama na příčiny toho všeho, co vidím, a přitom tuším staré světy a jejich obyvatele ve shonu kolem jejich ohnišť nebo shromážděné při modlitbách v jejich chrámech, ve válkách s jejich nepřáteli nebo jak kolébají své právě narozené děti, které rozmnožily jejich vlastní národ. Na chvíli se zdá snadné vstoupit do takových domů, v nichž se život asi příliš neliší od toho současného: podobné city, starosti, sny, představy, nenávisti a lásky, období míru a období válek, setby a sklizně, práce a odpočinek, dnešek, včerejšek i zítřek. Na chvíli též vstupuji do zapomenutých chrámů, v nichž ke mně promlouvají bohové s mnoha přívlastky – i když jinou řečí – o společných pocitech lidí tváří v tvář mystériu božstva: Bohu patří vše velké, vše krásné, vše, co obsahuje ten nejhlubší význam, vše, co obsahuje vše, protože On je Vším.

Avšak to, co kdysi bylo životem v pohybu, je dnes vzpomínkou vystavenou v osvětlené vitríně, s cedulkou, která se povrchně a stručně snaží vysvětlit to, o čem toho víme málo anebo nic a co mohlo být částí naší vlastní existence.

Očima duše obvykle prosím tyto němé exponáty, aby mi vyprávěly svůj příběh, aby vystoupily ze svého skleněného vězení, aby mne uchopily za ruku a vedly po stezkách, jež zanechaly nezničitelné milníky v čase. Zůstávají však na svých místech, mlčenlivé, tiché, avšak podněcující, jako bychom právě my měli za úkol odhalit mystérium jako jediné možné řešení.

Někdy velkorysý osud vloží do mých rukou některý z těchto exponátů a já ho uchovávám nikoli kvůli ceně, kterou má (alespoň tak se na něj všeobecně dívá náš materialistický svět), nýbrž kvůli tomu, co pro mne představuje a znamená. Dnes mám u sebe dvě asijské pečeti s příchutí starodávných časů (co se s nimi mohlo pečeti?): zajíce, který běhá už tisíce let, aniž by dosáhl svých cílů, a zeleného válečníka, který staví hrdě na odiv svou přílbu a brnění. A nyní, když jsem vám to dovyprávěla, půjdu na chvíli rozmlouvat se svými novými kamarády, abych zjistila, co oni mohou vyprávět mně.

Prof. Delia S. Guzmán
Ředitelka Mezinárodní organizace Nová Akropolis

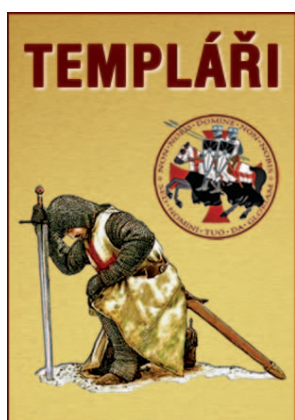

KURZ SROVNÁVACÍ FILOZOFIE A PSYCHOLOGIE VÝCHODU A ZÁPADU

Inspirujte se osobnostmi, které nám zanechaly cenné rady a praktické příklady pro to, jak být pánem sebe sama a nebýt tolik pod vlivem vnějších okolností. V průběhu 26 přednášek se seznámíte se třemi tematickými celky, jež pojednávají o důležitých aspektech lidské existence:

1. etické otázky jednotlivce: pevné hodnoty vytvářející vnitřní sílu osobnosti
2. hledání spravedlnosti ve společnosti, soužití mezi lidmi
3. význam dějin pro pochopení současnosti: jak žít dnes a aktivně vytvářet budoucnost

Součástí kurzu jsou cvičení rozvíjející důležité schopnosti člověka: pozornost, koncentraci, paměť, imaginaci, kontrolu emocí, vůli atd.

TEMPLÁŘI

Přednáška s videoprojekcí a prezentace knihy „Tajný ideál Templářů“

- Strážci ctností: síla zrozená z harmonie Ducha a těla
- Stavitelé chrámu kultury a vzdělanosti
- Záhadná mise rytířského řádu

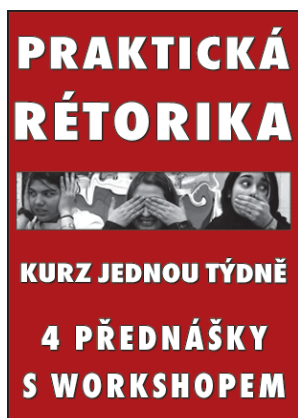
Tajemný rytířský řád, který změnil dějiny Evropy. Spojení Ducha a těla jako zdroj síly a moci. Strážci ctností, stavitelé chrámu kultury a vzdělanosti, kteří přerostli své současníky, a tak museli být zničeni. Jejich dílo však nebylo možné vymazat. Co nám tito výjimeční lidé odkázali pro použití v dnešní době? Dokážeme znovu obnovit jejich Ideál?

JAK SE RADOVAT ZE ŽIVOTA?

Přednáška

Život je pro nás velká záhada a umění žít je jedno z nejtěžších. Někomu se může zdát, že je to snadné, ale mnozí se životem bojují a trápí se. Jak se tedy ze života více radovat? Jedno tajemství tkví v tom hledat pramen radosti a štěstí spíše v sobě než ve věcech okolo nás. To, co je vnější, okolnosti, nemůžeme vždy ovlivnit či změnit, ale v našich silách je vždy zaujmout určitý postoj. Vnímat problémy raději jako výzvy a radostně se pouštět do jejich překonání. Jiná zlatá rada je hledat radost i ve zdánlivě obyčejných věcech, které považujeme za samozřejmé, ale to jen do doby, než je ztratíme. Zamysleme se i nad tím, jaký smysl může život mít a zda i jeho naplňování nás nenaplní radostí.

PRAKTICKÁ RÉTORIKA

Kurz

Rétorika jako umění krásného a dobrého vyjadřování, jehož kořeny nacházíme v antice. Současné příručky prezentačních a komunikačních dovedností stále vycházejí z klasických rad Aristotela či Quintiliana nebo popisují dovednosti rétora velmi podobné rolím, jež vymezil už Cicero. Ale na rozdíl od dnešní doby, která někdy upřednostňuje krásnou formu, tito autoři kladli velký důraz rovněž na kvalitní obsah, hluboké myšlenky i morální étos samotného řečníka.